

TARINOITA VIKSISSOJEN SATUMAASTA, OSA 8

RÖLLIN MYÖHEMMÄT VAIHEET

Rölli joutuu talviunille

Rölli oli sen verran korkea, ettei se kotitallimme mahtunut. Haikailin sille kuitenkin talveksi tallia, koska se ei ollut täysin vesitiivis, ja koska tietyt aaltopeltisaumat näyttivät punastuvan hyvin herkästi syksyn sateessa. Sitä paitsi oman tallipaikkamme sai vain yksi ajokki, ja tällä hetkellä se oli Iidu-muori. Joten olin tyytyväinen ja onnekas, kun keksin lehdestä ilmoituksen, jossa tarjottiin vuokralle tallipaikkoja “vanhojen autojen talvisäilytykseen”. Talli sijaitsi Mietoisissa, noin 30 kilometriä viiksikissapihaltamme.

Kävin ensin katsomassa paikkaa, ja se näyttikin aivan hyvältä. Kyseessä oli uudehko jykevärakenteinen lato, jossa oli hyvännäköinen peltikatto ja betonilattia. Sähköä ja lämmitystä ei tietenkään ollut. Rölli saisi tottua viettämään aikaansa yksin ja pimeässä.

Tai ei sittenkään aivan yksin. Latoon oli ajettu viisi traktorin peräkärriä, kaikki lastattuna polttopuilla. Klapit olivat kuulemma märkiä, ja saivat kuivua ladossa talven yli. Seinien raoista ja oven alta vaihtui ilma sen verran, ettei syntyvästä kosteudesta olisi Röllille kiusaa. Löin vuokraisännän kanssa kättä päälle. Rölli olisi saava arvoisensa talvisäilytyspaikan.

Pari viikkoa myöhemmin, marraskuun alussa, koitti päivä, jolloin olin Röllin vievä talvipesälleen. Kuukauden se ehti sitä ennen värjötellä pihallamme syysateiden kurimuksessa. Se olisi varmasti hyvillään päästessään kuivaan tilaan. Vientä edelsi kuitenkin käynti vakuutusyhtiössä. Seisonta-aika piti näet vientipäivän ajaksi katkaista, ja kohteliaasti kerroin aikovani viedä sen maalle puurakenteiseen polttoainetarastoon, ja kysyin samaan hengenvetoon, josko sille saisi säilytysajaksi ainakin palovakuutuksen. Vakuutusvirkailija katsoi minua ymyrkäisin silmin, haukkoi henkeään ja virkkoi ettei sellainen käy laatuun. Ainakin vahinkotarkastajan olisi ensin pitänyt arvioida auton arvo, ja sellaiseen ei ollut nyt enää aikaa.

Mutta vakuutusyhtiö oli hyvin palveluhenkinen. Ilahtuneena asiakkaasta, joka paitsi kiltisti maksaa jo kuuden auton vakuutusmaksuja, sen lisäksi vielä haluaa ottaa lisää vakuutuksia, hän halusi tehdä jotakin asialle, ja antoi vakuutuksen korvikkeeksi minulle ilmaisen palovaroittimen! Mikä tekniikan riemuvoitto järjestä!

Seuraavana viikonloppuna ajoin Röllin talvipesälleen Mietoiisiin ja peruutin latoon. Annoin sille “nukutuspiikin” eli otin akun irti, jotta voisin sen ladata kotona täyteen

energiaa sitä hetkeä varten kun olisin tuleva Röllin jälleen herättämään. Taputin sen kylkeä ennen kuin suljin ladon oven lähtiessäni. Luulen kyllä että se ehti vaihtaa muutaman kuulumisen klapikuormien kanssa ennen vaipumistaan sikeimpään talviuneensa. Ehkä se kertoi näteistä tytöistä jotka sitä olivat Forssan Pick-Nickissä ihailleet.

Uusia suunnitelmia Röllin pään menoksi

Vaan eipä Rölli tiennyt mitä hänenkin päänsä menoksi suunniteltiin sinä aikana kun hän nukkui talviunta.

Sattui talven aikana niin, että jouduin erään helsinkiläisen kollegan kanssa työn merkeissä samaan projektiin. Niinpä hän aina silloin tällöin kävi meillä Turussa työvierailulla. Eräänä kertana tammikuun alussa hän äkkäsi työpaikan särmissäni roikkuvan Röllin kuvan, ja hihkaisi: "Onko tuo Camina tuossa kuvassa sinun?" Höristin korviani. Valkokauluspäällikkö oli selvästi alan miehiä, osatessaan Caminaa heti kutsua sen oikealla nimellään. Hän tietenkin huomasi elintoimintojeni pysähtymisen, koska jatkoi vastaustani odottamatta: "Tuollaisen minäkin olen aina halunnut! Tiedätkö mistä tuollaisen saisi?" Vastasin ällikällä lyönnistä toivuttuani, että siinähän sellainen on, ja voisin sen myydäkin. Kaikkihan on kaupan, jos hinnasta sovitaan. Asia jäi vireille.

Lähetin hänelle Röllin teknisen erittelyn ja paljon valokuvia Röllistä, joita hän näytti kotonaan, ja sähkötti takaisin, että kotiväkikin innostui. Eräänä helmikuuisena viikonloppuna hän tuli Rölliä katsomaan. Rölli herätettiin unestaan, käynnistettiin, katseltiin läpikotaisin ja suoritettiin jopa lyhyt koeajo. Sovimme, että koska Röllissä ei ole talvirenkaita, täytyy joka tapauksessa odottaa maaliskuuhun, joka olisi myös Röllin katsastuskuukausi. Lupasin näin ollen katsastaa Röllin ennen kaupantekoa, ja palata asiaan kun se olisi tapahtunut. Tarkempi ajankohta riippuisi säästä. Kovalla pakkasella tai pahalla lumikelillä en lähtisi Rölliä hakemaan.

Seurasi pieni omantunnon tutkiskelu. Sydän sanoi, ettei Rölliä saisi myydä, mutta piti ottaa järkikin käteen. Totuushan oli, ettei Röllillä ollut meillä juurikaan käyttöarvoa. Lapset eivät olleet siihen yhtä ihastuneet kuin minä, se on muutettu matkailuautoksi siten että sitä ei ikinä saa museorekisteriin, se on ajo-ominaisuuksiltaan huono, ja lipitti bensaa niin että lompakko oli kroonisesti kuralla. Iso matkailuautommeakaan ei kuluttanut enempää. Nämä seikat olivat selviä faktoja. Käyttöautoksi, esimerkiksi työmatkoille siitä ei oikein olisi. Pluspuolelle voi kirjata vain sen hyvän kunnon ja sympaattisuuden. Ja tietenkin harrastusarvot. Toinen juttu on sitten, olisiko jollakin muulla harrastecitikalla enemmän käyttöarvoa.

Kevään ensi kosketus ja katsastus

Vaikka talvikelit olivat vielä parhaimmillaan, en malttanut mieltäni, vaan hain Röllin eräänä lauantaina heti maaliskuun alussa talviladostaan (ja jätin Hippulan sinne tilalle).

Totesin, että se on lumisella tielläkin täysin siedettävä ajettava, kun vain malttaa olla varovainen. Ajelin kotiinpäin pikkuteitä pitkin, vältellen suolattuja päätteitä. Pahimpia olivat lukkojarrutukset liukkaissa risteyksissä, jolloin se nastattomilla renkaillaan liukui kuin pulkkamäessä.

Ajelin sillä myös seuraavana sunnuntaina Turun Ruissalossa. Sää oli kaunis, aurinkoinen kevättalvipäivä parhaimmillaan, ulkoilijoita oli paljon, joten sain osakseni suunnatonta huomiota. Eräs vanhempi herrasmies pysähtyi suojatien eteen, vaikka olisi hyvin ehtinyt yli jo kolme autoa ennen minua. Röllin tullessa suojatien kohdalle minä hieman hidastin ja hän otti karvalakkinsa päästään ja kumarsi! Rennon huolettomalla käden heilautuksella tervehdin takaisin. Kun pysähdyin Ruissalon päässä, jossa oli paljon lapsiperheitä ulkoilemassa, ja tulin ulos autosta, kuului välittömästi lasten huudahduksia: "Kato äiti tuolla on Rölli!" Aikuisetkin katselivat ja heti kun poistuin sen luota, oli joku kurkkimassa ikkunoista sisään. Huomio oli, jos mahdollista, vieläkin runsaampaa kuin aurinkoisena kesäpäivänä. Talvikeleillä ei Röllin veroisia autoja juurikaan liikenteessä näe.

Suoritin koejarrutuksia ja totesin, että kaikki neljä pyörää lukkiutuvat. Yhdenkään pyörän jarrut eivät siis olleet talven aikana jumittuneet. Sitten vain piti uskaltautua katsastuskonttorille.

Ja jo seuraavana päivänä minä uskalsin sen tehdä, heti neljän aikaan työpäivän jälkeen. Paikalle tultuani näin että asiakkaiden jono oli melkoinen, ja teki mieli vielä siinä vaiheessa kääntyä ympäri. Rimakauhua oli hitusen. Mutta päätin kuitenkin liittyä jonon päähän ja tehdä sen. Katsastaa Rölliä.

Jonotusta kesti 45 minuuttia, mutta palveluhenkinen yrittäjä oli hankkinut katsastuskonttorin odotustilaan kahvia ja televisiota, joten odotus sujui kahvia ryystäen, Onnenpyörää katsellen ja Kauppalehteä lueskellen rattoisasti. Lopulta valikoitui osakseni nuorempi katsastusmies, joka halusi välttämättä minut oppaakseen, koska ajoneuvo oli hänelle täysin outo. Ja apua hän tarvitsikin. Ei olisi käyntiin edes saanut sitä yksinään. Mutta hienosti pärähti Rölliin kone kun hänelle starttinapin paikan ensin neuvoin. Eikun ykkönen silmään, kaasua pohjaan ja kytkin ylös. Ja pakkia mentiin pari autonmittaa, ennen kuin vaihdekaavion peilikuvallinen olemus iskostui kaverin tajuntaan. Sen jälkeen päästiin jo eteenpäinkin.

Jarrut olivat todellakin talvehtineet hyvin. Pientä epätasaisuutta oli havaittavissa pidossa, mutta se oli hyvinkin toleranssien sisällä. Kaikki pyörät jarruttivat, myös käsijarru toimi moitteetta. Lisäksi kertomus juuri päättyneestä neljän kuukauden seisokista sai aikaan ymmärtämystä. Arvelimme molemmat, että jarrujen pito tasaantuu kun sillä vähän aikaa ajelee (ajassa ei pientä epätasaisuutta pitoa edes huomaa).

Myös valot ja muut hallintalaitteet osoittautuivat olevan moitteettomassa kunnossa.

Sitten ajettiin montun päälle ja ryhdyttiin tutkimaan alustarakenteita. Katsastusmies oikein kehui alustaa hyvin säilyneeksi. Kävin itsekin montun pohjalla ja totesin saman.

Vaikka tekniikka oli vanhentunutta ja nykykatsastajalle outoa ja katsastuskonttorin työaika jo päättymässä, nuorikaan katsastusmies ei suinkaan päästänyt Röllii läpi sormien. Päinvastoin, epätoivon vallatessa mielen hän kutsui kollegansa apuun. Parhaimmillaan sen kimpussa oli kolme katsastusmiestä, kun kaikki muut katsastettavat autot oli jo saatu käsiteltyä. Yksi heilutti etupyörää ja toinen katseli, miten heilutus vaikuttaa ohjausmekanismiin. Kuului huudahduksia, kuten "Hei tässähän onkin vääntösauvajousitus!" ja "Onko siellä minkäänlaista hammastankoa!" ja "Kato nyt mihin niveleen tämä välittyy kun mä käännän tästä!" He tuntuivat sisäistävän tapahtuman koulutustilaisuutena ja todella selvittivät tekniikan itselleen porukalla, mutta yhtä kaikki, lopputulos oli että kaikki on täysin kunnossa. Yhtään vikaa he eivät löytäneet, ei pienintäkään huomautusta. Päinvastoin kehuivat hyvää yleiskuntoa ja totesivat lopuksi, että "eipä ole tämmöistä ennen täällä käynyt, hieno vekotin."

Katsastuksen jälkeen Röllii sai odottaa noutajaansa taivasalla viikikissapihalla, pääsyä uuteen kotiin. Olin ottanut sille viikoksi vakuutuksen, joten katsastusviikon aikana ajelin sillä hieman. Jäähyväisajeluja, ilman sen kummempaa tarkoitusta.

Tuskaa lievitti tietoisuus siitä, että ostaja oli tuttu henkilö, herrasmies ja hienon harraste-Citikan päälle ymmärtävä, joten tiesin Röllin saavan hänen hoivassaan hyvän kodin. Sitä paitsi uudessa kodissaan se olisi perheen ainoa harrasteauto, joten se saisi osakseen kaiken sen huomion, jonka minä joudun jakamaan monen auton kesken. Eikä se suinkaan katoaisi minulta jäljettömiin. Voisin milloin tahansa soittaa ja kysyä mitä Röllille kuuluu (kuten on tapahtunutkin).

Hei sitten Röllii!

Sitten se vain tapahtui. Saapui sovittu kaupantekopäivä. Helsinkiläiskollegani saapui vaimonsa kanssa Rölliiä noutamaan. Juhlallinen luovutustilaisuus pidettiin. Tekniikka käytiin vielä kertaalleen läpi, ja pullakahvit nautittiin tapauksen kunniaksi. Sitten katselin, kun uusi isäntä päräytti Caminan pääkoneen käyntiin, ja sai Röllin ensimmäistä kertaa liikkeelle. Röllii loittoni ensimmäisen mäennyppylän taakse ja katosi näkyvistä. Ja minun oli jo heti sitä ikävä.

Seuraavana päivänä sain viestin, että kotimatka oli sujunut hyvin. "Röllii toimi koko matkan kuin unelma." Olin iloinen siitä. Toivottavasti se palvelee uutta omistajaansa kelpo Caminan lailla.

Olen kerran eläinlääkärillä rakasta hauvaamme viimeisellä piikillä käyttäessämme lukenut ilmoitustaululta runonpätkän:

”Illalla jätän
oven valmiiksi auki.
Se sanoi tulevansa
unessa minua tapaamaan.”

Näin minulle kävi myös Röllin kanssa. Sen maallinen komianjyhkeä olemus poistui, mutta unissa se oli yhä luonani. Sen lähtö jätti viiksikissapihalle ammottavan aukon. Isähahmon poistumiseen ei ollut helppoa sopeutua. Rölli oli jäänyt muistini syövereihin asumaan. Arvelin jo silloin, josko viiksikissapiha sittenkin joskus vielä saisi uuden isän.